

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 16C/369/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514219838
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Sinčáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2021:7514219838.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Zuzanou Sinčákovou v spore žalobcu A. B., M.. XX.X.XXXX, A. Q. U. XX, zast. Mgr. Pavlom Kissom, advokátom so sídlom Štúrova 20, Košice proti žalovaným 1/ V. U., M.. XX.X.XXXX, A. Q. U. XX, X/ Q. B., M.. XX.X.XXXX, A. Q. U. XX, X/ P. D., S.. P.Ý. U. N., P. P. Q. XX, XXX XX Q., X/ Y. L., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. I. XX, B., X/ T. B., M.. XX.X.XXXX, A. Q. Q. X, Č., X/ U. R.Š., M.. XX.X.XXXX, A. Q. W. XX, Č., X/ J. P., M.. XX.XX.XXXX, A. Q. M. X, L. M. Q., X/ Š. W., M.. XX.X.XXXX, A. Q. U. X, D.J., X/ Q. N., M.. XX.XX.XXXX, XX/ I. B., XX/ M. R. U. M.. B. K., X2/ neznámemu dedičovi po neb. S. F. J. XX/ M. R. U. M.. V. B., žalovaní v 9.-13.rade zast. Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom Búdková 36, Bratislava o určenie vlastníckeho práva a neplatnosti osvedčenia

rozhodol:

I. Súd určuje, že nehnuteľnosť nachádzajúca sa v katastrálnom území U. S. v pozemnoknižnej F. Č.. XXX J. U. Č.. XXX/XX - druh pozemku: roľa o F. XXXX m², v súčasnosti zapísaná na liste vlastníctva Č. XXX, B. Ú. U.G. J. U. D. K. U. Č. XXX, R. U.: G. U. G. F. X.XXX L. J. T. P. P. Y. U. Č.. XXX/XXXX zo dňa 14.10.2014 vyhotoveným GEOTOP Košice, s.r.o. a overeným Okresným úradom Košice - okolie, katastrálnym odborom dňa 20.10.2014 pod číslom XXX/XXXX J. U. D. K. U. Č. XXX/X G. F. XXX L., R. U.: G. U. J. U. D. K. U. Č. XXX/X G. F. X.XXX L., R. U.: G. U. U. F. U. X/X R. R.P. U. M. Y. B., nar. XX.X.XXXX, M. Q. U. Č.. X, S. R. XX.X.XXXX, pričom geometrický plán tvorí súčasť rozsudku.

II. Žalobu v zostávajúcom rozsahu zamietá.

III. Žiadnej zo strán sporu nepriznáva právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 14.11.2014 (po jej upresnení podaním doručeným súdu dňa 9.2.2021) domáhal, aby súd určil, že časť nehnuteľnosti kat. územia Paňovce v pozemkovoknižnej vložke (ďalej „PKV“) č. XXX J. U. Č.. XXX/XX, F. súčasnosti zapísaná na liste vlastníctva (ďalej len LV“) číslo 550, katastrálne územie (ďalej „B.. Ú.“) U. ako parcela registra K. U..Č.. XXX ako je stotožnená s geometrickým plánom č. XXX/XXXX S. R. XX.XX.XXXX F. Y. B. P.D..G.. J. U. D. K. U..Č.. XXX/X J. U..Č.. XXX/X patrí v podiele 1/1 do dedičstva po nebohom Y. B., M.. XX.X.XXXX, S. R. XX.X.XXXX.

Zároveň žiadal, aby súd určil, že osvedčenie o vydržaní vydané pod číslom N 92/2013 dňa 26.3.2013, zapísané v katastri nehnuteľnosti pod číslom Z 457/2013 zo dňa 26.3.2013, ktorým nadobudla žalovaná v 1.rade podiel 1/10 k celku k nehnuteľnosti v B.. Ú.. U., zapísanej na C. Č.. XXX J. U.. Č. XXX G. U. G. F. X.XXX L. je neplatné.

2. Podanú žalobu odôvodnil žalobca tým, že rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie 5C/5/1979 zo dňa 24.4.1979, právoplatným dňa 12.11.1979 sa otec žalobcu Gabriel Komjati stal výlučným vlastníkom

nehnutelností v kat. Ú. U. zapísaných v PKV č.279 J. U. Č. XXX/XX U. I. U. V. B. J. U. Č. XXX/X D. G. F. X.XXX L. J. U. Č. XXX/X R., R. G. F. X.XXX L.. Predmetným rozsudkom súd zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo evidovaných podielových spoluvlastníkov. Zároveň súd vyslovil, že Y. B. je povinný zložiť do notárskej úschovy štátneho notárstva Košice-vidiek za podiely neznámych dedičov po 1.290,-Kčs a N. B. zaplatiť sumu 1.290,-Kčs. Rozsudok nebol predložený katastrálnemu úradu na zápis a dedičia vtedy žijúcich a známych podielových spoluvlastníkov si nechali prejednať dedičské podiely evidované na ich právnych predchodcov. V súčasnosti je parcela Č. XXX/XX ako bola zidentifikovaná podľa rozsudku z roku XXXX S. M. C. Č. XXX J. U. Č. XXX G. U. G. F. X.XXX L.. A., Ž. U. V. B. U. Č. XXX/XX T. I. P. U. Č. XXX, potvrdzuje aj geometrický plán vyhotovený GEOTOP s.r.o. pod číslom XXX/XXXX S. dňa 14.10.2014. Napriek existujúcemu právoplatnému rozsudku Správa katastra nevie opraviť zápisy M. C. Č. XXX, pretože v súčasnosti sú na predmetnom LV zapísaní dedičia po pôvodných podielových spoluvlastníkoch a jeden podiel je daný do vlastníctva na základe notárskeho osvedčenia vydaného v prospech V. U. - M. XX/XXXX S. R.Ň. XX.X.XXXX. Y. B. P. A. U. X.P. F. M. P. M. U. D. domček a všetky nehnuteľnosti užíval sám. Vedel, že k pozemkom svedčí vlastnícke právo aj jeho súrodencom, ktorí svoj podiel získali po ich otcovi N. B., chcel sa s evidovanými spoluvlastníkmi riadne vysporiadať, a preto dal návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Uloženie povinnosť vyplatiť ustupujúcim podielovým spoluvlastníkom finančnú náhradu si aj splnil. Po smrti svojho otca žalobca nerušene a sám užíva rodinný dom, ktorý stojí na susednej parcele č.517, ktorý dom aj parcela sú zapísané na C. Č. XXX, J. aj predmetnú spornú parcelu. Listom zo dňa 30.10.2014 oznámil Okresný úrad Košice-okolie, katastrálny odbor, pracovisko Moldava nad Bodvou vtedajšej právnej zástupkyňi žalobcu, že rozsudok tunajšieho súdu 5C/5/79 bol doručený Okresnému úradu Košice-okolie v roku 1997. Ešte v roku 1992 sa v B. Ú. U. vykonala obnova katastrálneho operátu novým mapovaním, v rámci ktorej obnovy boli všetky nehnuteľnosti zamerané a parcely prečíslované. Stav katastrálneho operátu uvádzaný v rozsudku bol iný ako po obnove, preto okresný úrad vyhotovil identifikáciu parciel, kde sa identifikuje stav podľa listiny na stav v katastri nehnuteľnosti. U. Č. XXX/X s výmerou X.XXX L. P. S. M. U. Č. XXX P. F. X.XXX L. J. U. Č. XXX/X s výmerou X.XXX L. M. Č. U. Č. XXX P. F. X.XXX L. U. Č. XXX sa zapísala do C. Č. XXX J. R. U. P. S. „„ U. Č. U. Č. XXX G. F. X.XXX L., T. nutný geometrický plán“. Identifikáciou parciel P. L. XXX/XX P. F. X.XXX L. S. M. P. P. K. U. Č. XXX P. F. X.XXX L. J. Č. XXX P. F. X.XXX L. U. Č. XXX P. S. R. C. Č. XXX P. F. I. V. U. (dedička po Š. B.) v podiele 1/10 a zvyšní vlastníci sa doplnili podľa U. Č. XXX, medzi nimi aj Y. B. s podielom 1/10.

3. Žalovaná v 1.rade sa k podanej žalobe vyjadrila písomným podaním doručeným súdu dňa 16.10.2015, v ktorom uviedla, že svoje podiely na LV č.550 dobrovoľne, bez nároku na finančné vyrovnanie odstupuje dedičom po Y. B.. Nikdy sa necítila byť majiteľkou tejto parcely v uvedených podieloch a ani sa toho nedožadovala. Pri vyhotovení notárskej zápisnice M. XX/XXXX nemala vedomosť o tom, že parcela Č. XXX nie je vysporiadaná v prospech dedičov po Y. B.. Žalobcovi neustále tvrdila, že za svoje podiely v uvedenej parcele nič nežiada, napriek tomu ju žalobca osočoval, že svoj podiel získala podvodom. So zrušením osvedčenia N 92/2013 nesúhlasila, pretože v prípade jeho zrušenia sa žalobca bude musieť vysporiadať s nespočetným množstvom dedičov po T. B..

4. Žalovaný v 2. rade vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 19.10.201 namietal pravdivosť tvrdení v žalobe. Napriek tomu, že jeho G. N. B. od svojho brata Y. B. nedostal žiadnu náhradu určenú v rozsudku 5C/5/1979, rozhodol sa vzdať sa svojho podielu M. C. Č. XXX F. U. Ž..

5. Slovenský pozemkový fond koná pred súdom za neznámych vlastníkov v zmysle ust. § 34 ods.14 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách.

Súdna prax pripúšťa, aby v prípade, ak nie je známy dedič spoluvlastníckeho podielu zomrelého podielového spoluvlastníka, žaloba bola podaná proti jeho neznámemu dedičovi. Do úvahy vtedy prichádza druhové pomenovanie označenia strany, ktorá má byť zastúpená SPF, napr. „neznámy (resp. nezistený) vlastníci nehnuteľnosti (meno a priezvisko), zast. SPF“ alebo „Neznámy (nezistený) právny nástupca ostatného pozemkovoknižného vlastníka menom ..., zast. SPF“ (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/11/2016 alebo Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 21Cdo 4947/2008).

6. Zástupca neznámych vlastníkov Slovenský pozemkový fond vo svojom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 4.11.2015 uviedol, že za predpokladu, že právny predchodca Ž. Y. B. si splnil súdom uloženú povinnosť a zložil do úschovy Štátneho notárstva Košice-vidiek finančnú náhradu v prospech ustupujúcich podielových spoluvlastníkov, nemá výhrady proti vyhovneniu žalobe v časti, v ktorej sa

žalobca domáha určenia vlastníckeho práva (respektíve určenia do dedičstva). V časti žalobného návrhu o neplatnosť osvedčenia o vydržaní N 92/2013 má za to, že žalobca nevie preukázať naliehavosť právneho záujmu. Vzniesol námietky procesných nedostatkov podanej žaloby, a to nedostatočné identifikovanie parcely, ku ktorej žiada určiť žalobca vlastnícke právo, pokiaľ ide o register a nedostatočný okruh sporových strán, poukazujúc na právnych nástupcov Y. B. podľa zápisnice o predbežnom vyšetrení, pričom ide o nerozlučné procesné spoločenstvo v konaní.

7. Právny predchodca žalovaného v 7.rade, pôvodne žalovaný J. P. vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 8.12.2015 s podanou žalobou súhlasil. Uviedol, že jeho rodina nikdy predmetné nehnuteľnosti neužívala a vie, že otec žalobcu tieto nehnuteľnosti užíval, medzi súrodencami po Y. B. sa hovorilo, že tieto pozemky vyplatil ostatným súrodencom.

V priebehu konania zomrel žalovaný v 7. rade J. P. a do jeho práv v zmysle uznesenia Okresného súdu Košice-okolie č.k. 10D/413/2017-69 zo dňa 27.3.2018 vstúpil J. P.. Uznesením zo dňa 16.1.2019 č.k. 16C/369/2014-162 súd rozhodol o pokračovaní v konaní s uvedeným právnym nástupcom pôvodného žalovaného v 7. rade.

Žalovaný v 7. rade vo vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 29.1.2019 uviedol, že od svojho právneho predchodcu J. P. vie, že predmetné nehnuteľnosti pripadli po súdnych sporoch otcovi žalobcu Y. B.. Nehnuteľnosť je fakticky už veľmi dlho v jeho výlučnom vlastníctve. Podanú žalobu považuje preto za dôvodnú.

8. V priebehu konania zomrel pôvodne žalovaný v 3. rade B. B. a jeho právnym nástupcom sa stala Slovenská republika, zast. Slovenským pozemkovým fondom, ako vyplýva z uznesenia Okresného súdu v C. Č..B.. 14D/373/2020-296 zo dňa 20.5.2020. Uznesením zo dňa 4.12.2020 č.k. 16C/369/2014-301 súd rozhodol o pokračovaní v konaní s uvedeným právnym nástupcom.

9. Súd zistil, že pôvodne žalovaní v 10., 11. a 12. rade B. K., S. F. J. V. B. zomreli pred začatím konania, a teda z dôvodu chýbajúcej procesnej subjektivity súd uznesením zo dňa 4.12.2020 č.k. 16C/369/2014-301 konanie voči nim zastavil.

10. Na návrh žalobcu súd uznesením zo dňa 6.4.2021 č.k.16C/369/2014-331 pripustil, aby do konania vstúpili ako ďalší žalovaní neznámi dedičia po nebohej B. K., nebohej S. F. J. M. V. B..

11. Na konanie sporových strán pred súdom sa s účinnosťou od 1.7.2016 vzťahuje zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Súd podľa tohto predpisu postupuje aj v konaniach začatých pred účinnosťou tohto zákona. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. (§ 470 ods.1, ods.2 veta prvá CSP).

12. Na nariadené pojednávanie dňa 26.5.2021 sa nedostavili žalovaní v 2., 7. a 8.rade. Na pojednávanie boli uvedení žalovaní riadne a včas predvolaní, neúčast' na pojednávaní vopred neospravedlnili a nežiadali o odročenie pojednávania. V súlade s § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti.

Na pojednávaní žalovaná v 1.rade súhlasila so žalobou v časti určenia vlastníckeho práva. Namietala vyslovenie neplatnosti osvedčenia o vydržaní poukazujúc na to, že ide o právoplatný titul pre nadobudnutie vlastníctva. Prítomní žalovaní v 4., 5. a 6.rade, ako aj zástupca žalovaných v 3., 9.- 13.rade voči žalobe nenamietali.

13. Rozsudkom Okresného súdu Košice - vidiek zo dňa 24.4.1979 sp.zn. 5C/57/1979 bolo zrušené podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnosti zapísanej v PKV č. XXX L.. XXX/XX B.. Ú.. U., ktorá je zapísaná v identifikácii parciel V. J. U. Č.. XXX/X D. G. F. X.XXX L. J. U. Č.. XXX/X R., R. G. F. X.XXX L. F. B.. Ú.. U. a podielové spoluvlastníctvo bolo vyporiadané tak, že uvedené nehnuteľnosti boli prikázané do výlučného vlastníctva žalobcu Y. B., M.. 26.2.1915. Žalobcovi bola uložená povinnosť vyplatiť ustupujúcim podielovým spoluvlastníkom náhradu po 1.290,-Kč. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.11.1979.

14. Notárskou zápisnicou o osvedčení o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zo dňa 26.3.2013 číslo N 92/2013, Nz 9845/2013, NCRis 10091/2013 bolo osvedčené vlastnícke právo žalovanej v 1. rade titulom vydržania vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v kat. úz. U., okrem iných aj k nehnuteľnosti na C. Č.. XXX F. D. K. J. U. Č.. XXX G. U. G. F. X.XXX L. F. U. X/XX. U. G. U. M. U. R.I.

U. T. B., doteraz vedenom vlastníkovi v roku XXXX Š. B. J. T. L. L., ktorí ich od uvedenej doby nerušene užívali ako svoje a neskôr ich darovali svojej dcére - žalovanej v 1.rade, ktorá ich takto nerušene užíva ako svoje doteraz. K návrhu na vydanie osvedčenia bolo pripojené čestné vyhlásenie svedkov W. U.G., J. L., L. R. J. N. P. ako právnych nástupcov - detí doteraz vedeného vlastníka T. B., ktorí nemali voči tomuto osvedčeniu žiadne námietky, ako aj potvrdenie Obecného úradu v Paňovciach zo dňa 19.3.2013, podľa ktorého obec nemá voči osvedčeniu žiadne námietky.

15. Podľa oznámenia Okresného úradu Košice-okolie, katastrálneho odboru zo dňa 30.10.2014 došlo v roku 1992 k novému mapovaniu F. B. Ú. U., F. D. Č. R. B. S. J. U. U. U. Č. XXX/X P. F. X.XXX L. P. S. M. U. Č. XXX P. F. X.XXX L. J. U. Č. XXX/X P. F. X.XXX L. M. Č. U. Č. XXX P. F. X.XXX L. U. Č. XXX P. S. R. C. Č. XXX J. do poznámky sa zapísalo „sem patrí Č. U. Č. XXX G. F. X.XXX L., T. M. Y. U. I. U. P. L. XXX/XX P. F. L. X.XXX L. S. M. P. P. K. U. Č. XXX P. F. X.XXX L. J. Č. XXX P. F. X.XXX L. U. Č. XXX P. S. R. C. Č. XXX P. F. V. U. (R. U. Š. B.) v podiele 1/10 a zvyšní vlastníci sa doplnili podľa U. Č. XXX, L. M. J. Y. B. P. podielom 1/10.

16. Za účelom obnovy právneho stavu pozemkovoknižnej U. Č. XXX v kat.úz. U. bol dňa 13.10.2014 vyhotovený spoločnosťou GEOTOP Košice s.r.o. geometrický plán č.267/2014. Podľa výkazu výmer mpč. XXX/XX S. U. Č. XXX S. U. Č. XXX (C. Č. XXX) J. Č. XXX (C. Č. XXX). U. číslo 516 bola následne rozdelená na parcely Č. XXX/X J. XXX/X J. U. Č. XXX M. U. Č. XXX/X J. XXX/X.

17. Z C. Č. XXX, B. Ú. U. vyplýva, že podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti U.Č. XXX - G. U. G. F. X.XXX L. sú strany sporu.

XX. S. R. P. U. M. Y. B. P. S. R. XXXX/XX F., Ž. R. Ú. U. R. U. M. P. B. B., T. B., Ž., I. P., V. W. J. Y. L. B. B. zomrel počas konania a jeho právnym nástupcom je Slovenská republika. Právnym nástupcom T. B. T. T. B., I. P. J. P. J. V. W. Š. W..

19. Žalobca v konaní poukazoval na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 24.04.1979, sp.zn. 5C/5/79 medzi žalobcom Y. B. J. S. F., B. K., T. B., I. B., N. B. J. Š. B.. Nehnuteľnosti boli prikázané do vlastníctva Y. B., ktorý mal zaplatiť náhradu ustupujúcim spoluvlastníkom. Pokiaľ niektorý z dedičov tvrdí, že vyrovnanie nebolo uhradené, je takýto nárok bezpochyby premlčaný. Všetko však bolo jeho právnym predchodcom dávno vyplatené. Pozemky mali patriť do dedičstva po Y. B., avšak pravdepodobne nedopatrením nebol rozsudok predložený katastrálnemu úradu, čím nedošlo k prepisu vlastníkov a jednotlivé podiely začali spadať do dedičských konaní. Kataster zidentifikoval dotknuté parcely a geometrickým plánom č. 267/2014 vyhotoveným spoločnosťou GEOTOP Košice, s.r.o. bol tento stav premietnutý aj na papier - U. Č. XXX/XX tvoriaca predmet vyporiadania v rozsudku 5C/5/79 zanikla a vznikli parcely K. B. Č. XXX J. Č. XXX, ktoré sa spresnili na U. K. B. Č. XXX/X, XXX/X, M. B. P. D. R. Ž., Č. XXX/X J. Č. XXX/X. U. K. B. Č. XXX/X J. Č. XXX/X P. F. F. Ž. J. R. J. U. Y. B. U. K. B. Č. XXX/X J. Č. XXX/X neboli prededené v jeho dedičskom konaní a žalobca má naliehavý právny záujem na určení, že tieto parcely tak ako sú stotožnené geometrickým plánom, patria do dedičstva po neb. Y. B. J. R. U. R. Ú. G. Ž. B. B., T. B., A. B., I. P., V. W. J. Y. L., U. ich právni nástupcovia. Všetci potenciálni dedičia sú aj označení ako žalovaní. O tom, že predmetné pozemky boli vo faktickom vlastníctve Y. B. a boli po ňom dobromyseľne užívané žalobcom niet pochýb a nespochybňuje to ani žalovaná v 1.rade, ktorá sa nikdy necítila byť majiteľkou podielov na nehnuteľnosti a pri vyhotovovaní notárskej zápisnice N 92/2013 nemala vedomosť o tom, že parcela č. 517 nie je vysporiadaná v prospech dedičov po Y. B. A. U. A. Ž. J. R. Ž. Ž. L. M. U. S. na určení neplatnosti osvedčenia o vydržaní parcely K. B. Č. XXX - G. U. G. F. X.XXX L. F. A. Č., U. A. U. L. Q. U. R. U. M. Y. B., pričom aj z vyjadrenia žalovanej v 1.rade vyplýva, že neboli splnené podmienky na vydržanie tejto parcely, keďže chýbala dobromyseľná držba pozemku. Bez tohto určenia by mohlo byť problematické prejednať túto parcelu v dedičskom konaní po neb. Y. B.. Žalobca žiadal určiť neplatnosť právneho úkonu iba v uvedenej časti, ktorú možno oddeliť od zvyšku osvedčenia.

20. Naliehavý právny záujem predstavuje procesnú podmienku úspešnosti žaloby v zmysle ust. § 137 písm.c) CSP (predtým § 80 písm.c) OSP), pričom rozhodujúcim kritériom je skutočnosť, či prípadný vyhovujúci rozsudok bude mať pre žalobcu právny význam a či sporové konanie bude užitočné t.j. odstráni sporý medzi stranami.

21. Súdna prax je dlhodobo jednotná v tom, že žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, ak je ako vlastník nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zapísaný žalovaný, pretože vyhovujúci rozsudok je podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľnosti (vid' napr. rozsudok NS SR sp.zn. 1Cdo 56/2003). Súdna prax je tiež jednotná v tom, že dedič, ktorý sa domáha určenia, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiťovi, má naliehavý právny záujem na takomto určení (napr. uznesenie NS SR sp.zn. 154/2010).

22. V danom prípade je nesporný naliehavý právny záujem žalobcu na určení, že v žalobnom petite uvedené nehnuteľnosti patria do dedičstva po jeho právnom predchodcovi. Žalobca tvrdí nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti jeho právnym predchodcom vydržaním s poukazom na rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 5C/5/1979, ktorým mu boli predmetné nehnuteľnosti prikázané do výlučného vlastníctva.

23. Vydržanie je osobitný originárny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok k nemu dochádza priamo zo zákona. Pri vydržaní nemusí nadobúdateľ preukázať platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva, ale len okolnosti svedčiace o poctivosti nadobudnutia vlastníctva. Vydržanie tak hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym.

24. V čase vstupu právneho predchodcu žalobcu do držby Občiansky zákonník neupravoval možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním. Novela Občianskeho zákonníka účinná od 1.4.1984 pripúšťala možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva týmto spôsobom. Bol však obmedzený rozsah subjektov, ako aj predmetov vydržania, keď nebolo možné vydržať vlastnícke právo najmä k pozemkom. Novelou vykonanou zákonom č. 509/1991 Zb., účinnou od 1.1.1992, boli tieto obmedzenia odstránené. V súvislosti s vydržaním vlastníckeho práva k pozemku predmetná novela umožnila započítanie nepretržitej držby vykonávanej aj pred 1.1.1992, pričom držbu nekvalifikovala odlišne v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou. Ak teda držiteľ pozemku (t.j. ten, kto s pozemkom nakladal ako s vlastným) spĺňal k 1.1.1992 podmienku nepretržitej držby trvajúcej po dobu desať rokov, a zároveň bol držiteľom oprávneným (t.j. bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu pozemok patrí), nadobudol k tomuto dňu vlastnícke právo k pozemku vydržaním (§ 135a, 132a ods.1 a 872 ods.6 vtedy platného Občianskeho zákonníka).

25. Podľa § 134 ods.1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.1992 oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnuťnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

26. Podľa § 129 ods.1, ods.2 Občianskeho zákonníka držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba. Držať možno veci, ako aj práva, ktoré pripúšťajú trvalý alebo opätovný výkon.

27. Ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená (§ 130 ods.1 Občianskeho zákonníka).

28. Zákonnými podmienkami vydržania sú a aj podľa predchádzajúcich právnych úprav boli: oprávnená držba, uplynutie zákonom určenej vydržacej doby a spôsobilý predmet vydržania.

29. V prejednávanom prípade je nesporné, že rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 24.4.1979 boli tam uvedené nehnuteľnosti prikázané do výlučného vlastníctva právneho predchodcu žalobcu Y. B.. Počnúc právoplatnosťou rozsudku 12.11.1979 mohol právny predchodca žalobcu oprávnené nadobudnúť presvedčením, že mu tieto nehnuteľnosti patria, aj ak sa zmena vlastníctva nepremietla do evidencie nehnuteľností vedenej príslušným úradom geodézie. Právny predchodca žalobcu užíval nehnuteľnosť v celom rozsahu ako svoju vlastnú pokojne, bez toho, aby jeho užívanie niekto niekedy namietal, a to až do svojej smrti dňa 31.7.1995.

30. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť

držiteľa musí byť posudzovaná aj z hľadiska, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod, teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí. Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol - či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdací titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5 Cdo 260/2008, 3 Cdo 17/2016).

31. Dobrá viera sa musí vzťahovať na titul, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť vlastnícke právo, tento titul, ako je vyššie uvedené, však nemusí byť vždy daný. Postačí, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že tu taký titul je (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 22Cdj 184/2006, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 17/2016).

32. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu Y. B. bol pri vstupe do držby i následne, až do svojej smrti dobromyseľný. Na základe rozhodnutia súdu o prikázaní nehnuteľností do jeho výlučného vlastníctva sa dôvodne považoval za ich vlastníka. Išlo o okolnosť objektívne nasvedčujúcu oprávnenosť držby. Tieto skutočnosti neboli zo strany žalovaných ani namietané.

Skutočnosť, či právny predchodca vyplatil ustupujúcim podielovým spoluvlastníkom súdom určenú náhradu, je v danom prípade pre dobromyseľnosť i samotné nadobudnutie vlastníckeho práva irelevantná. V prípade neuhradenia súdom priznanej náhrady riadne a včas mohla oprávnená osoba podať návrh na výkon rozhodnutia.

33. Súd teda dospel k záveru, že podaná žaloba je v časti určenia vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam dôvodná. Vychádzajúc z právnej úpravy vydržania (viď odsek 24 odôvodnenia) došlo k nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním právnym predchodcom žalobcu k 1.1.1992. Identifikácia nehnuteľností na súčasný stav v katastri nehnuteľnosti vyplýva z vyjadrenia Okresného úradu Košice-okolie, katastrálneho odboru zo dňa 30.10.2014. Súd preto určil, že predmetné nehnuteľnosti patria do dedičstva po neb. Gabrielovi Komjátim.

34. Pokiaľ ide o určenie neplatnosti časti osvedčenia o vydržaní vlastníckeho práva (týkajúceho sa parcely č. 517), súd má za to, že žalobca je v uvedenom rozsahu nedôvodná.

Podľa ustálenej súdnej praxe (viď napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 11/2017, 4 MCdo 24/2008 alebo 1Cdo/185/2017) sa nemožno domáhať (ne)platnosti osvedčenia vydaného notárom. Ako vyplýva z uvedených rozhodnutí, „podstatou činnosti notára pri vydávaní osvedčenia, na rozdiel od spisovania právnych úkonov, je len zaznamenať dej, ktorý sa pred ním odohráva..... Význam osvedčenia spočíva v tom, že príslušná notárska zápisnica je dôkazom o tom, že úkon (vyhlásenie) bol urobený, akým spôsobom a kedy sa tak stalo, pričom pravdivosť toho, čo sa osvedčuje alebo potvrdzuje platí dovtedy, kým nie je dokázaný opak. Zo samotnej podstaty činnosti notára spočívajúcej v osvedčovaní právne významných skutočností je zrejmé, že žaloba o neplatnosť takéhoto osvedčenia vydaného notárom, do úvahy neprichádza. Notársky poriadok preto ani nemá osobitné ustanovenie, ktoré by umožňovalo osobe tvrdiacej o sebe, že bola vydaným osvedčením dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť osvedčenia. Rovnako ani hmotné právo (Občiansky zákonník, Obchodný zákonník) nemá zákonné ustanovenia, ktoré by umožňovali dotknutej osobe domáhať sa (ne)platnosti osvedčenia vydaného notárom. V hmotnom práve sa nachádzajú len zákonné ustanovenia, ktoré upravujú platnosť právneho úkonu..... Žaloba o určenie neplatnosti osvedčenia, resp. notárskej zápisnice obsahujúcej osvedčenie prípustná nie je, keďže vyhlásenie o právnej skutočnosti v notárskej zápisnici nie je právnym úkonom, ale iba záznamom o účastníkmi tvrdených skutočnostiach. Určenie neplatnosti právneho úkonu sa nemožno domáhať tam, kde predmetom určenia nie je právny úkon. Notárska zápisnica je len formou, ktorou sa právne úkony spisujú, z čoho potom jednoznačne vyplýva, že určenie neplatnosti formy, resp. spôsobu spísania právneho úkonu sa domáhať nemožno. V prípade zápisu vlastníckeho práva záznamom na základe notárskej zápisnice o vydržaní je formou ochrany dotknutého (dovtedy v evidencii nehnuteľností zapísaného) vlastníka podanie žaloby o určenie svojho

vlastníckeho práva, resp. o určenie nevlastníctva žalovaných, otázka naplnenia podmienok vydržania uvedená v osvedčení sa posudzuje len ako predbežná otázka, nie teda (relatívna) neplatnosť ich úkonu (prehlásenia) pojatého do notárskej zápisnice alebo úkonu notára, a teda platí už vyššie uvedené, že žaloba o určenie neplatnosti osvedčenia, resp. notárskej zápisnice obsahujúcej osvedčenie prípustná nie je.

S poukazom na uvedené právne závery vyšších súdnych autorít súd zamietol žalobu v časti týkajúcej sa vyslovenia neplatnosti časti osvedčenia o vydržaní.

35. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ust. § 257 CSP, podľa ktorého výnimočne súd náhradu trov konania neprizná, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

37. Dôvody hodné osobitného zreteľa súd vidí v predmete sporu, kedy je potrebné usporiadať vlastnícke vzťahy sporových strán, čo je v záujme nielen žalobcu, ale aj žalovaných. Žiadna zo strán sporu pritom náhradu trov konania nežiadala.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie v 9 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.